

METODOLOGIA STUDIULUI CULORII ȘI IMPACTUL CROMATIC ÎN DESIGNUL INTERIOR PENTRU STUDENȚII DE LA PROGRAMUL DE STUDII DESIGN INTERIOR

Rodica SPĂȚARU, lector universitar

*Toate alăturările de culori
care amestecate nu dau gri sunt
lipsite de armonie.”*

(J. Itten)

Summary

The color study methodology is proposed by J. Itten's scientific research inspired by Goethe's theories and Isaac Newton's studies. The color learning method was one of the basic elements of the introductory course of J. Itten held at the Bauhaus Academy of Art. The beautiful realization of the entourage and the creation of the harmonious atmosphere of the interior results from an extensive knowledge of the color effects, in relationship with the human psychology and the artistic, refined colors combinations. The color palette gives life to things, creates impressions and illusions of space, color changes our states of mind, may calm us or irritate, may predispose us to communicability, thus changing our attitude, perception, behavior.

Există o multe metode de studiere a culorii în general și la paragraful culoare în designul interior. O asemenea metodă de învățare a culorii a fost unul din elementele de bază ale cursului introductiv pe care J. Itten l-a ținut în perioada 1919 – 1923 la Academia de Artă din Bauhaus (Germania). Noutatea principală a acestei metode este interferența dintre calitatea holistică și cea euristică.

Ea poate fi aplicată atât ca o metodă de învățări a conceptului de culoare, cât și ca o metodă de înțelegere a operelor de artă.

Metoda își propune să fie un suport atât pentru modelele raționale de învățare, cât și o tehnică de materializare a aspirațiilor artistice ale celor care o folosesc.

Printr-o contemplație activă, studenții pedagogului erau invitați să realizeze o experiență prin intermediul căreia „opera de artă era înțeleasă ca o relație între sentiment și formă”. Metodele tradiționale de până atunci abordau înțelegerea operei de artă, făcând apel doar la analiză și la o argumentație discursivă.

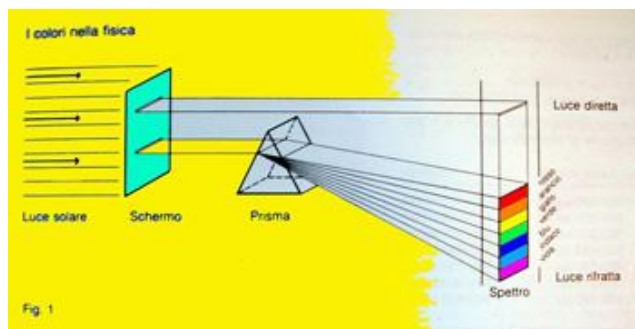
Intenția lui Itten era de a le prezenta studenților arta, făcând apel la intuiția, spontaneitatea și emoțiile studenților. Pedagogul artist considera că opera de artă poate fi înțeleasă doar în orizontul acestui tip de cunoaștere arhetipală. Prioritar în acest gen de înțelegere este corpul uman, ca ansamblu. Senzația ca atare sau inteligența, luate separat, nu puteau da măsură singure pentru înțelegerea unei opere de artă. Singura posibilitate de a fi înțeleasă cu adevărat o operă de artă consta în retrăirea experienței estetice ce a generat-o. Această modalitate de înțelegere era posibilă, deoarece principalul conținut al unei opere este unul spiritual. Doar din acest conținut poate reieși „calitatea expresivă a clarobscurului”, sublinia Itten. Culorile sunt doar mijloacele de realizare formală a acestuia. „Un studiu serios al culorilor fiind și un excelent mijloc de culturalizare umană”.

Itten încearcă să demonstreze că, „în marile opere de artă, sentimentul și logicul se unesc și se penetrează”. Metoda constructivă de învățare a culorii se vrea a fi un punct de echilibru între metodele tradiționale și moderne. „Doar recursul la un sentiment dotat cu inteligență poate face diferența între un diletant și un artist și poate conduce la realizarea unei reprezentări de calitate”.

Concluzionând, putem spune că opera de artă trăiește, în viziunea pedagogului artist, doar printr-o calitate a faptului perceptiv. [4, accesat 14 martie 2018].

[Francesca Chessa](#) este ilustratoare și predă teoria culorii și a formei la Institutul European de Design din Torino. [Francesca Chessa](#) relatează despre studiile teoretice ale lui Johannes Itten, care fac parte dintr-o întreagă tradiție de studii asupra culorii inspirate din teoria lui Goethe și studiile lui Isaac Newton. Însușii Itten și-a

construit teoria pornind de la studiile lui Isaac Newton asupra descompunerii luminii albe solare în culorile spectrului (ceea ce numim de obicei „curcubeu”).

Imagine 1. Culorile în fizică de Isac Newton

În particular, Itten și-a bazat cercetările pe anumite studii despre procesele fiziologice legate de percepția cromatică: dacă, de exemplu, închidem ochii după ce ne uităm o anumită perioadă de timp la un pătrat roșu, ne va apărea pe retină un pătrat verde. (Imagine 1.) Putem repeta experimentul cu oricare altă culoare și la fel, închizând ochii, ne va apărea culoarea ei complementară.

Acest fenomen se petrece, deoarece ochiul are nevoie să regăsească griul pentru a se simți „bine”. Dacă amestecăm o culoare cu complementara ei, vom obține, într-adevăr, gri. Griul e acea culoare (sau combinație de culori) care produce în ochi o stare de echilibru armonios, de pace. Când lipsește, ochiul cere în permanență sau produce culoarea complementară, încercând să recreeze griul și să restabilească echilibrul [5, accesat 14 martie 2018].

În cadrul orelor de specialitate, studenților, pe parcursul întregului program de studiu la design interior, li se propune studierea faptului care susține că, oricine ce e interesat de culoare și design interior, este de asemenea fascinat și de impactul psihologic pe care acestea le au asupra personalității umane.

La acest subiect se expune și L. Platon, de la Universitatea tehnică din Moldova, care constată, pe bună dreptate, că „...Culorile ne afectează starea de spirit și calitatea vieții. În funcție de stările dominante pe care doriți să vi le transmiteți încăperea trebuie să țineți cont de cromatica ce trebuie să ajute în crearea atmosferei dorite.

Realizarea frumoasă a anturajului și crearea atmosferei armonioase a interiorului rezultă după o cunoaștere amplă a efectelor de culoare, în relația lor cu psihologia omului și prin combinații artistice, rafinate a culorilor”.

Tot L. Platon confirmă că efectul spațiului amenajat să fie cel corespunzător, trebuie proiectată combinația de culori. După cum am precizat, nici o culoare nu este relevantă dacă este luată singură; forța acesteia de expresie poate fi mărită prin alăturarea culorilor cu care ea intră în relație. Însă o asociere neinspirată poate anihila total efectul scontat [6. accesat 20 martie 2018].

Culoare, îmbinarea lor în interioare este o împletitură a mai multor factori, principii și valori bazate pe reguli urmate, cum ar fi stilul interiorului, materialele utilizate. Orice interior este format din mai multe elemente, forme, concepții. Dar rolul de aliaj sau de influență îi revine culorilor purtate de materialele de finisare, mobilier sau elementele stilistice ale interiorului.

Dacă e să propunem o definiție, atunci, definiția de dicționar a cuvântului culoare ar fi: totalitatea radiațiilor de diferite frecvențe pe care le reflectă corpurile și care creează asupra retinei o impresie specifică: impresia de culoare.

Pentru ochi și pentru acumularea emotivă, culoarea este o însușire a tuturor lucrurilor din jurul nostru. De aici putem confirma faptul că culoarea joacă un rol foarte important în amenajarea și decorarea interioarelor, mai exact, în realizarea ambianței cât plăcute, atât și eficiente de influență, pe care ne-o dorim, ambianța care transformă interiorul într-un mediu agreabil pentru funcția pe care o deține, fie spațiul locativ, fie spațiul public sau social.

Anume paleta cromatică dă viață lucrurilor, culoarea dă senzația iluzorică, făcând să pară că un spațiu este mai mare sau mai mic. Ne creează impresia de apropiere sau depărtare a unui obiect sau a unui perete, culoarea ne schimbă stările sufletești, ne poate liniști, dar ne poate și irita, ne poate predispune la comunicativitate, dar și la introspecție [7. accesat 26 martie 2018].

Imaginea 2 Cromatica designului interior

Pe lângă cunoașterea culorilor complementare, în alegerea unei culori, este foarte important și aspectul senzației sau dispoziției pe care o generează o culoare în interior.

(Imagine 2.)

Din acest punct de vedere, culorile pot fi clasificate în trei grupe:

Culorile active

Culorile active sunt culorile calde, precum roșul, portocaliul și galbenul. Culorile calde ies în evidență și sunt percepute drept culori dominante într-un interior. Ele eternizează și stimulează.

Culorile pasive

Culorile pasive sunt albastrul, verdele și movul. Ele sunt considerate culori reci. Folosirea acestora creează o atmosferă calmă și relaxantă.

Culorile neutre

Culorile neutre sunt negrul, maroul, griul și albul. Acestea nu au nici efect de activare, nici de calmare. Sunt mai degrabă o combinație între culorile active și pasive, la fel, un mijloc de a face trecerea între acestea.

Impactul cromatic asupra omului a fost cercetat și demonstrat încă din anii anteriori, ca acum să precizăm importanța acestui fapt. Organizarea designului gramatic al interiorului presupune o metodologie a studiului culorii și impactul cromatic în designul interior pentru procesul de predare învățare a studenților de la programul de studii design interior

Bibliografie

1. Mardare, M., *Fascinația culorilor*, Chișinău, 2007.
2. Muresan, P., *Culoarea in viața noastră*, ed. Ceres, București 1988.
3. Papanek, V., *Design pentru lumea reală*, București, 1997.
4. Platon, L., *Importanta culorii in designul interior*, Universitatea Tehnică a Moldovei.
5. <http://galeriadava77.eu/2016/05/03/metoda-constructiva-de-invatare-a-culorii-johannes-itten/>,
6. <http://editurafrontiera.ro/cinci-lectii-despre-culoare-ii/>,
7. <http://www.lefiguredeilibri.com/2011/09/13/i-secreti-del-colore-5-lezioni-con-francesca-chessa/>,
8. http://utm.md/meridian/2011/MI_3_2011/16_Articol_Platon_L.pdf,
9. <https://www.casadex.ro/2011/08/despre-culoare-importanta-culorilor-in-amenajarea-si-decorarea-casei/>.